

06 AGOSTO DO 2009 - NÚMERO 782

rdl

REVISTA
**DAS
LETRAS**

Marcos S. Calveiro

Pouco antes de morrer no búnker, derrotado, Hitler pensa no “home diminuto” que o habita. O “fiel amigo” que acaba de abandonalo, despois de acompañalo toda a vida, sendo o seu mellor conselleiro e tamén o “aciago causante” dos seus erros. Marcos Calveiro imaxina neste relato, que publica en Revista das Letras, o último delirio mesiánico dun Führer que, humillado e consciente da fin do seu proxecto “salvador e redentor”, agarda aínda que “a historia” o “absolva”... Calveiro (Vilagarcía, 1968) foi Premio Nacional da Crítica por *Festina lente* (Xerais, 2008), unha novela histórica

O home diminuto

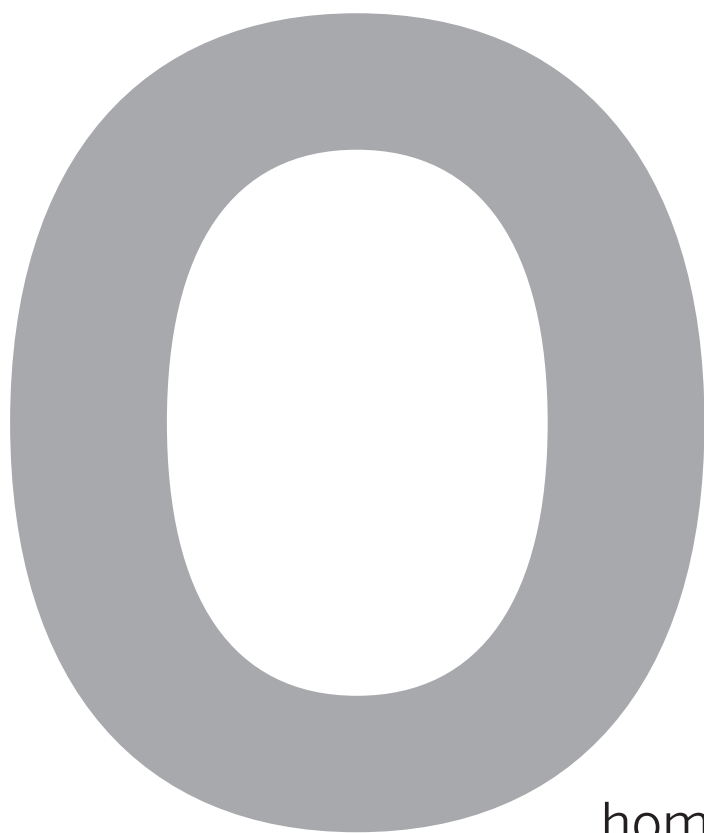
Marcos Calveiro

cos libros como arma de coñecemento e liberación como cerne que consolidou o seu espazo no sistema literario galego, pouco despois de que saíse do prelo, no 2006, a súa primeira novela: *Sari, soñador de mares*. Nese mesmo ano, o seu poemario *Cartas do terceiro día* foi recoñecido co VII Premio de Poesía Concello de Carral. En 2007 publicou a novela xuvenil *Rinocerontes e quimeras*, e recibiu o XVIII Premio Ala Delta de Literatura Infantil pola súa novela *O carteiro de Bagdad*. Un ascenso vertixinoso cara ao recoñecemento da crítica e o público que se alicerza na súa capacidade para recrear con acerto mundos e tempos afastados, o seu dominio da lingua e da estrutura narrativa, a profundidade coa que trata as súas personaxes e o seu fondo calado en temas como a soidade humana, as dificultades para a inserción social, a opresión, a arela de liberación colectiva...

NARRATIVA

Marcos S. Calveiro

home diminuto habita dentro de min. Xa esquecín dende cando me acompaña. Talvez sempre estivo aí, dende o mesmo ventre, vizoso berce das nosas existencias, agochado no máis fondo do meu caletre, aínda baleiro mais atordado pola ledicia buliciosa dos que me agardaban fóra e me falaban e me apalpaban e me cantaban e me acariñaban, inocentes, ignorando as desgrazas, penas e infortunios que moitos, incluso algúns dos que estiveron á miña beira ata o remate, din que trouxen de norte a sur, de leste a oeste, dun continente a outro; e cualifícanme ademais de besta asasina, de monstro perverso, de tolo furioso, de maligno opresor, a min, que só me preocupei polo benestar dos meus, pola saúde moral na nosa gran nación que se dirixía indefectíbel cara a cárcava da máis absoluta ruína, da máis absoluta barbarie. Eu, que fun o salvador e o redentor, o tambor que guiou ao rabaño extraviado polo camiño correcto, o espadeiro que axitou as augas balorentas da indiferenza, da conformidade e da resignación, o ordenanza que procurou a orde no caos que asolagaba o país. Eu, o tambor, o espadeiro e o ordenanza.

Inseparábel compañeiro e fiel amigo, o home diminuto ficou ao meu carón nos momentos máis felices, nas regalías que me deu a vida, e tamén nas tristes ocasións, nos intres lutuosos desta longa e extenuante carreira que a todos nos agarda. Próxima testemuña dalgúns dos meus éxitos e logros, aciago causante de moitos dos meus erros, funesto camarada dos meus fracasos. Cerne das miñas reflexións e decisións, étimo do meu cavilar e matinar, fonte da miña indecisión, ás veces, orixe da miña impetuosidade,

outras. Celme e accidente. Accesorio e substancia. Sempre xuntos e ligados nunha aliaxe indestrutíbel e eterna, duros coma o aceiro dos máis profundos fornos do ártabro, eu, o ferro, el, o carbono indispensábel que me conforma nunha siderúrxica vontade, nun espírito singular forxado na esencia da grandeza e da gloria universal e destinado á definitiva vitoria fronte á barafunda e á confusión.

O home diminuto chorou e saloucou comigo á noitiña entre as coitadas tebras das candeas pola morte do meu ben querido irmán pequeno levado por un sarampelo traizoeiro, malia os esforzos do noso doutor que coidaba dende sempre de todos nosoutros con agarimo e amabilidade, como se fofamos os seus propios fillos, o sangue do seu sangue.

Rimos os dous ás agachadas cando madre nos reprendía por algunha das nosas falcatruadas e sinalaba co seu dedo ameazante o andel da cociña onde ficaban dende a súa morte as cachimbas e pipas de padre, invocando a súa prusiana disciplina, a súa marcial autoridade, a temíbel elasticidade do seu cinto de coiro.

Cabalgou canda min todas as mañanciñas polas correoiras entre carambos e apaches camiño da escola, soñando coas aventuras de Karl May nas grandes praderías do Oeste e nas cruentas guerras indias, para espertar, de súpeto, no pupitre diante da negra realidade do tinteiro e esborranchar folla tras folla cos cálculos errados, coas trabucadas fórmulas das odiosas matemáticas.

Consoloume o día que me rexeitaron na academia de belas artes, díxome que alí non había sitio para un espírito libre e puro como o meu, que aquel era un niño de víboras, unha tobeira de bestas, que todos aqueles artistas dexenerados cos seus infames pinceis, coas súas cores perversas, cos seus motivos licenciosos e cos seus baixos instintos artísticos só emporcaban a grande e sobranceira tradición da nosa pintura.

Na súa leda compañía bebín e gocei daquela tempada na gran cidade imperial, da prosaica e sinxela vida nos cafés, nos teatros e nas cervexerías, sen inquedanzas nin preocupacións co fondo da máis grandiosa e épica música que poida haber e na que aquel cabaleiro do cisne sen nome nin orixe loita pola princesa de Brabante contra a

maga mentireira e o seu home. Para rematar despois coma un malpocado no hospicio dos marxinados entre ratos, cascudas, capizos e piollos.

Percorremos xuntos a infausta lameira da gran guerra, das trincheiras, dos aramados e dos cadáveres, baixo os letais asubíos das balas, levando mensaxes do mando á fronte, á primeira liña da morte onde os rapaces pelexaban con valentía por un enchoupado anaco de terra allea. Aínda que tamén houbo bos momentos, como aquel Nadal en terra de ninguén cando lle demos a man ao inimigo e cantamos todos xuntos panxoliñas e xaneiras. Despois, tolo e cego polo gas asasino, asistín canda el, no hospital, á derrota e á rendición ante o noso irreconciliábel e teimudo inimigo, á inacceptábel condición de humillados e vencidos.

Ao longo dos anos deume moi bos consellos, as súas observacións e ensinanzas valéronme de moito, aínda que moitas veces ofuscábase e eu trabucábame con el. Debín pechar os oídos as súas andrómenas, desvaríos e delirios, mais o seu incansábel bisbar enxordecía o meu entendemento, anubrábame o sentido e o raciocinio. El errábase e eu seguía coma un roxelo ao matadouro sen sopesar as consecuencias dos meus arroutados actos, os efectos da miñas precipitadas accións.

Loitamos, tropezamos, retrocedemos, caemos, erguémonos e ascendemos, ata chegar á curota, ao cumio por enriba das nubes do ben e do mal, case ata tocar o sol inclemente. Presenciamos os desfiles, os cortexos e as paradas dos soldados e das súas máquinas de destrución en perfecta e exacta sincronía, entre bandeiras, cruces, cánticos e saúdos. Oficiamos nos mitins e asembleas de precisa liturxia, de estudada iconografía onde afoutamos e aguilloamos as masas de obreiros e burgueses, descontentas co rumbo do país e fartas de políticos mediocres e covardes, que entolecidas e exultantes pola demagóxica e populista prédica erguían os seus brazos ao ceo cinsento, que auguraba unha treboada cada vez máis próxima, e berraban o meu nome deseguido, o nome do seu faro, do seu adaíl, do seu guía nos tempos sombrizos que se achegaban.

Xuntos mentimos, consentimos, acochamos, prometemos, matamos, arrasamos, manipulamos, ordenamos, batallamos, traizoamos, torturamos, anexionamos, ignoramos, discutimos, exterminamos, negociamos, enganamos, incumprimos, arrasamos e utilizamos para acadar os alicerces imprescindíbeis na construción da sociedade perfecta, da escintilante cidade ideal onde todos os homes, mulleres e nenos puideran vivir en paz e

harmonía arredados dos bastardos e malnacidos, dos depravados e invertidos, dos deficientes e tolleitos, dos mainiños e diferentes.

Foi o home diminuto, e non a sobrenatural providencia como moitos creron, o que me salvou daquel mortal accidente de tráfico ou, aquel nove de novembro, da dinamita daquel carpinteiro iluminado ou, uns anos despois, no tobo do lobo, da traizón, daquel fato de suíños conspiradores, daqueles decadentes militares dun antigo réxime extinto que non comprendían a miña grandiosa misión, o destino divino que os fados me designaran e que eu labrara devagar coma un canteiro a pedra mística do seu porvir. Todo foron sinais e fitos, de que debía seguir coa miña tarefa, coa miña titánica angueira, de que non me debía render, de que debía redobrar esforzos e continuar cara a adiante con determinación, malia os milleiros de caveiras que triscaban baixo as miñas botas, sen ollar xamais cara a atrás, sen arrepentimento nin compaixón polas inferiores vidas daqueles que non son dignos de existir.

Pero agora o home diminuto mudou en vil inimigo, en desleal camarada, e fica calado, o latriqueiro do carallo, neste momento final, tan próxima a derradeira e definitiva derrota, o xuízo final onde nos presentaremos espidos ante o gran facedor, ante o todopoderoso creador. Na hora da deshonra e da vergoña cando me invade o desánimo e a desesperanza, cando vivir parece que non serviu de nada, abandóname como as ratas o buque fantasmal, deserta como un covarde choromicas das divisións do meu exercito, antano invencíbel e vitorioso en tantas e tantas batallas, lides e refregas. Se cre que no seu silencio está a súa redención, trabúcase, será a historia a que nos absolva, a que me absolva, a min, ao fillo de Clara, ao forxador de vontades e destinos na fragua telúrica da nosa grande nación, ao Soldado que salvou e uniu o que conquistou o Rei, conformou o Príncipe e defendeu o Mariscal de Campo.

Hoxe, trinta de abril de mil novecentos corenta e cinco, cando os nenos de Magda aínda xogan felices polos estreitos corredores, un arrecendo mortal a améndoas agres ínzase por todos os recantos e o teito láñase e treme baixo a caída incesante dos vingativos obuses, das rancorosas bombas, por fin remataremos xuntos, como lume e zafra, como besta e parasito, como unlla e carne, na mesma terra, vizoso leito das nosas subsistencias, deste búnker baixo a chancelería lambida polas labaradas.

Esta é a conclusión e o desenlace *mein schöner kleiner freund*. Isto é a fin...

